

TEMATICKÝ PLÁN: Estetická výchova – 2.roč./ 2hod. Mgr. Gabriela Králiková

Číslo hodiny / mesiac	Tematický celok	Obsahový štandard		Vyučovacia metóda	Pomôcky	Výkonový štandard
		Téma	Pojmy			
1/9	Úvodná hodina, úvod do predmetu	Organizačné pokyny; kritériá hodnotenia, plán testov, zoznam lit. zdrojov		Vysvetľovanie	tabuľa, odborná literatúra	
2/9	Základné pojmy estetiky a vied o umení Umenie a jeho reč (interpretácia umeleckých diel)	Potrebuješ umenie vo svojom živote? (rozdelenie referátov)	umenie, umelecký druh, žáner, estetika, folklór, krása, umelecké dielo	Dialóg, samostatná práca	tabuľa, ukážky rôznych dtuhov umenia , témy k referátom	Žiak vie analyzovať svoj postoj k umeniu
3/9		Stretnutie s umeleckým dielom	umelecké dielo, estetický zážitok, interpretácia diela	Skupinové vyučovanie	ukážky druhov umenia, odborná literatúra, tabuľa, CD prehrávač, poznámky	Žiak sa naučí interpretovať umelecké diela
4/9		Druhy umenia a ich výrazové prostriedky, techniky	umelecký druh, sakrálne a svetské umenie, architektúra, úžitkové umenie	Výklad, diskusia	Ukážky z rôznych druhov umenia, CD, obrazy, literatúra	Žiak vie zdôvodniť potrebu umenia v spoločnosti
5/9		Základy interpretácie umeleckých diel a prepojenia cez témy a prvky	námet, inšpirácia, tvar, farba, svetlo, tieň, kompozícia, rytmus, melódia, plocha, priestor, bod, čiara	Zážitkové vyučovanie	tabuľa, odborná literatúra, poznámky, ukážky umeleckých diel	Žiak vie opísať umelecké dielo
6/9		Ako počúvať hudbu (farba, tempo, dynamika, žánre)	farba, tempo, rytmus, dynamika, hudobný žáner, inšpirácia	Problémové vyučovanie	Hudobné ukážky, CD prehrávač, poznámky	Žiak vie opisovať obsah dvoch estetických zážitkov
7/9		Interpretácia hudobnej ukážky	interpretácia, intertextualita	Zážitkové vyučovanie	tabuľa, hudobné ukážky, poznámky	Žiak sa naučí interpretovať kultúrne artefakty z minulosti a súčasnosti
8/9		Interpretácia výtvarnej ukážky	interpretácia, intertextualita	Skupinové vyučovanie	tabuľa, výtvarné ukážky, poznámky	Žiak sa naučí interpretovať kultúrne artefakty z minulosti a súčasnosti

9/10		Tvorivosť, tvar, farba, technika vo výtvarnom umení	tvar, tvorivosť, technika, koláž, grafika, olejomalba, akvarel, farba, studené a teplé farby	Zážitkové vyučovanie	výtvarné pomôcky-farby, štetce, pastelky, výkresy	Žiak vie kultivovanie vyjadrovať svoje zážitky a predstavy vizuálne
10/10		Tvorivosť, tvar, farba, technika vo výtvarnom umení	tvar, tvorivosť, technika, koláž, grafika, olejomalba, akvarel, farba, studené a teplé farby	Zážitkové vyučovanie	výtvarné pomôcky-farby, štetce, pastelky, výkresy	Žiak vie kultivovanie vyjadrovať svoje zážitky a predstavy vizuálne
11/10	Svet umenia	Prehistorické umenie, počiatky architektúry a hudby	rytina, megalitická architektúra, menhir, dolmen, kromlech, animizmus, etnomuzikológia, miméza	Problémové vyučovanie	poznámky, tabuľa, internet, odborná literatúra, ukážky	Žiak sa naučí porozumieť umeniu v jeho historických fázach
12/10		Egyptské umenie	obelisk, architráv, kánon, mastaba, pyramída, dromos, obrázkové písmo, zikkurat, pásová kompozícia	Skupinové vyučovanie	kartičky s úlohami, odborná literatúra, poznámky, tabuľa	Žiak vie analyzovať podstatu a prínos egyptského umenia
13/10		Antické Grécko (architektúra, maliarstvo)	dórsky, iónsky, korintský sloh, volúta, kalokagatia, archaický úsmev, pásová kompozícia	Skupinové vyučovanie	odborná literatúra, internet, poznámky, ukážky z diel	Žiak sa naučí porovnávať jednotlivé typy gréckych slohov
14/10		Antické Grécko a Rím (hudba, divadlo)	Syrinx, múza, amfiteáter, komédia, tragédia, attelánska fraška, pantomíma	Problémové vyučovanie	internet, poznámky, umelecké ukážky	Žiak vie popísať základy dramatického umenia
15/10		Antický Rím	kozmpolitný sloh, etruské umenie, kupola, átirový dom, busta, architrávová sústava	Výklad, dialóg	tabuľa, odborná literatúra, poznámky, ukážky diel	Žiak sa naučí vysvetliť prínos antiky do súčasného umenia
16/10		Sedem divov staroveku a súčasnosti/ tvorba výstavy	pyramída, mauzóleum, maják, kolos, visutá záhrada	Skupinové a zážitkové vyučovanie	fotografie, pomôcky na inštalovanie výstavy, internet	Žiak vie rozvíjať schopnosti kreatívneho vyjadrovania
17/11		Dramatické umenie – história, prvky	dráma, mystéria, lúdy, fraška, herec, commedia del l arte, harlekýn, alžbetínske divadlo, balet, bábkové divadlo, opona, scéna, kostým, rekvizita, ochotnícke divadlo	Problémové vyučovanie	internet, katričky s problémami, odborná literatúra, umelcké ukážky, poznámky	Žiak vie opísať základné zákonitosti dramatického umenia

18/11	Dramatické umenie – divadelné etudy, pantomíma	scéna, kostýmy, scenár, ninika, testíka, divadelná etuda, tragédia, komédia	Súťaž – skupinové vyučovanie	rekvizity, umelecký text	Žiak sa naučí kreatívnosti a vzájomnej spolupráci pri tvorbe pantomímy
19/11	Dramatické umenie - divadelné etudy, pantomíma	scéna, kostýmy, scenár, ninika, testíka, divadelná etuda, tragédia, komédia	Súťaž – skupinové vyučovanie	rekvizity, umelecký text	Žiak sa naučí kreatívnosti a vzájomnej spolupráci pri tvorbe pantomímy
20/11	Byzantské umenie	katakomby, symbolika maliarstva, bazilika, mozaika, ikona, knižná maľba	Výklad, diskusia	odborná literatúra, ukážky umeleckých diel, tabuľa, poznámky	Žiak sa naučí popísať základné prvky byzantskej kultúry
21/11	Románske umenie	Karolínska renesancia, hradiská, valená klenba, oblúk, portál, freska, vitráž	Výklad, diskusia	odborná literatúra, ukážky umeleckých diel, tabuľa, poznámky	Žiak vie popísať románsky sloh
22/11	Reč výtvarného/ hudobného umenia (interpretácia)	námet, inšpirácia, tvar, farba, svetlo, tieň, kompozícia, rytmus, melódia, plocha, priestor, bod, čiara	Zážitkové vyučovanie	hudobné a výtvarné ukážky	Žiak sa naučí orientovať v kultúrnej ponuke a inerpretovať ukážky
23/11	Gotické umenie	krížová klenba, lomený oblúk, katedrála, oltár, drevorezba, hrad, zámok	Výklad, diskusia	dataprojektor, pracovný list, ukážky umeleckých diel	Žiak vie uviesť príklady umeleckých artefaktov gotiky
24/11	Stredoveká hudba a divadlo	liturgický spev, ľudová pieseň, gregoriánsky chorál, ballada, chamsín, lúdy, mystéria, mirákuľy, fraška	Problémové vyučovanie	kartičky s problémami umenia stredoveku, internet, odborná literatúra	Žiak vie samostatne zaujať postoj k stredovekému umeniu
25/11	Humanizmus a renesancia	antropocentrizmus, oblúk, farba- náladotvorný prvok, svetlo a tieň	Výklad	internet, učebnice, tabuľa, ukážky umeleckých diel	Žiak sa naučí opisovať jednotlivé techniky a druhy umenia renesancie
26/12	Renesančná hudba a divadlo	madrigal, chamsín, valašská ľudová kultúra, commedia del l arte, harlekýn, alžbetínske divadlo	Skupinové vyučovanie	poznámky, učebnica, tabuľa, pracovné listy, kartičky s úlohami	Žiak vie pomenovať jednotlivé žánre hudby a divadla

27/12		Film – história, základné interpretačné prvky	kinematografia, hraný film, dokumentárny film, animovaný film, detail, čas, scéna, optická kresba, postavy, zápleтка, osvetlenie, hudba, pohyb kamery, festival	Výklad, beseda	filmové ukážky, odborná literatúra, poznámky	Žiak sa naučí opísať históriu filmu
28/12		Film – umelecká interpretácia	detail, čas, scéna, optická kresba, postavy, zápleтка, osvetlenie, hudba, pohyb kamery	Individuálna práca/skupinová práca	DVD s filmom, videokazety s filmami, televízor, poznámky	Žiak vie zaujať samostatný postoj k filmu, k jednotlivým filmovým žánrom
29/12		Film – umelecká interpretácia	detail, čas, scéna, optická kresba, postavy, zápleтка, osvetlenie, hudba, pohyb kamery	Individuálna práca/skupinová práca	DVD s filmom, videokazety s filmami, televízor, poznámky	Žiak vie zaujať samostatný postoj k filmu, k jednotlivým filmovým žánrom
30/12		Návšteva galérie	galéria, výstava, vernisáž, kurátor výstavy, expozícia	Zážitkové vyučovanie		Žiak sa naučí orientovať v súčasnej kultúrnej ponuke
31/1		Návšteva galérie (recenzia)	galéria, výstava, vernisáž, kurátor výstavy, expozícia	Zážitkové vyučovanie		Žiak sa naučí orientovať v súčasnej kultúrnej ponuke
32/1		Barokové umenie a rokoko	manzardka, iluzionizmus, chrám, zámok, technika temnosvitu, rokoko	Výklad, diskusia	odborná literatúra, poznámky, internet, ukážky umeleckých diel	Žiak vie pomenovať a popísať základné prvky barokovej kultúry
33/1		Baroková hudba	organ, opera, balet, omša, oratorium, kantáta	Problémové vyučovanie	kartičky s problémami, ukážky barokovej hudby, odborná literatúra, internet, poznámky	Žiak vie popísať a analyzovať charakteristické črty barokovej hudby
34/1		Klasicizmus a empír, divadlo 17.a 18. storočia	tympanon, rímsa, empír, biedermeier, ballet de cour, bábkové divadlo, dráma, melodráma, komická opera	Zážitkové vyučovanie, hranie rolí	ukážky z dramatickej tvorby, odborná literatúra, poznámky, rekvizity	Žiak sa naučí aktívne vyjadrovať dramatickým umením

35/1	Kultúrna komunikácia	Hudba klasicizmu	gavota, menuet, pravidelný rytmus, symfónia, kvarteto, kvinteto	Skupinové vyučovanie	ukážky hudobných diel, odborná literatúra, kartičky s úlohami, tabuľa, poznámky	Žiak sa naučí hodnotiť kultúrne artefakty
36/1		Umenie 19. storočia (romantizmus, realizmus), divadlo	pseudosloh, novogotika, novorenesanci, krajinkárstvo, eklekticismus, ochotnícké divadlo	Výklad, diskusia	odborná literatúra, poznámky, ukážky umeleckých diel	Žiak sa naučí odlišovať hlavné kultúrno-historické obdobia
37/2		Hudba romantizmu (umelecká interpretácia)	programová hudba, symfonická báseň, instrumentálne teleso,	Zážitkové vyučovanie	ukážky hudobných diel, poznámky, internet, tabuľa	Žiak vie opísať obsah svojich estetických zážitkov
38/2		Impresionizmus a postimpresionizmus (umelecká interpretácia)	impresia, grafika, obrazový plagát	Zážitkové, problémové vyučovanie	Ukážky umeleckých diel, poznámky, odborná literatúra, kartičky s nastolenými problémami	Žiak vie popísať spôsoby svojej práce s umeleckými ukážkami
39/2		Umenie 20. storočia (symbolizmus, secesia, fauvizmus, kubizmus)	secesia, symbolizmus, fauvizmus, analytický a syntetický kubizmus	Skupinové vyučovanie	učebnica, kartičky, časopisy, tabuľa, umelecké ukážky	Žiak sa naučí správne zaraďovať kultúrne artefakty do adekvátneho obdobia
40/2		Umenie 20. storočia (futurizmus, parížska škola, geometrická abstrakcia, expresionizmus, dadaizmus)	futurizmus, , parížska škola, geometrická abstrakcia, expresionizmus, dadaizmus	Skupinové vyučovanie	učebnica, pracovný list, tabuľa, kartičky s úlohami, odborná literatúra, internet	Žiak sa naučí správne zaraďovať kultúrne artefakty do adekvátneho obdobia
41/2		Umenie 20. storočia (surrealizmus, abstraktný expresionizmus, pop-art, op-art, architektúra 20. storočia)	surrealizmus, frotáž, pop art, environment, happening, dekoláž, combine painting, comics, kinetické umenie, op art, konštruktivizmus, ready-made, performance, fotorealizmus, džez, country, folk, rock, opereta	Problémové vyučovanie	učebnica, tabuľa, internet, umelecké ukážky, poznámky	Žiak sa naučí správne zaraďovať kultúrne artefakty do adekvátneho obdobia
42/2		Neverbálna a verbálna komunikácia, etiketa	zdvorilosť, slušnosť, takt, testíka, mimika, etiketa	Zážitkové vyučovanie/hranie rolí	Odborná literatúra, kartičky s úlohami, internet, poznámky, tabuľa	Žiak vie opisovať kultúrne fakty a dianie okolo seba

43/2		Estetika odievania, tvorba návrhov	móda, užitkovosť, emancipácia, elegancia, estetika odievania, vkus	Zážitkové vyučovanie	Výkresy, pastelky, poznámky, internet, časopisy o móde	Žiak sa naučí hodnotiť kultúrne artefakty ako kultúrne alebo nekultúrne	
44/2	Kultúra regiónu a národa	Estetika odievania, tvorba návrhov	móda, užitkovosť, emancipácia, elegancia, estetika odievania, vkus	Zážitkové vyučovanie	Výkresy, pastelky, poznámky, internet, časopisy o móde	Žiak sa naučí hodnotiť kultúrne artefakty ako kultúrne alebo nekultúrne	
45/3		Kultúrne povedomie, zvyky, tradície, pamiatky regiónu	zvyky, ľudová kultúra, kroj, hrnčiarstvo, skanzen, čipka, výšivka, folklór	Diskusia, rozhovor	Príklady z rôznych kultur, ukážky, internet, poznámky	Žiak sa naučí porovnávať a nachádzať odlišnosti rôznych kultúr	
46/3		Tvorba kultúrnej tradície, moja obľúbená pamiatka	zvyky, ľudová kultúra, kroj, hrnčiarstvo, skanzen, čipka, výšivka, folklór	Zážitkové vyučovanie	Fotodokumentácia, odborná literatúra, poznámky, dataprojektor	Žiak sa naučí a vyformuje si povedomie kultúrnej identity	
47/3		Kultúra národa, regiónov Slovenska	zvyky, ľudová kultúra, kroj, hrnčiarstvo, skanzen, čipka, výšivka, folklór	Skupinové vyučovanie	Kartičky s úlohami, odborná literatúra, poznámky, internet	Žiak vie pomenovať základné prvky slovenského folklóru	
48/3		Kultúra iných národov	zvyky, móda, jedlo, hudba, tanec	Zážitkové vyučovanie	Prezentácie kultúr, internet, poznámky, tabuľa	Žiak sa naučí ukázať na príkladoch rozmanitosť kultúr	
49/3		Kultúra iných národov	zvyky, móda, jedlo, hudba, tanec	Zážitkové vyučovanie	Prezentácie kultúr, internet, poznámky, tabuľa	Žiak sa naučí ukázať na príkladoch rozmanitosť kultúr	
50/3		Priemyselný dizajn kontra príroda ako inšpiračný zdroj umenia, dizajnu	dizajn, priemyselný dizajn	Problémové vyučovanie	Internet, kartička s problémami, odborná literatúra, fotografie z prírody	Žiak sa naučí vnímať rôzne vyjadrovacie prostriedky	
51/4		Mimoumelecké estetické	Bytová architektúra, návrh izby, triedy, šk. študovne	dizajn, priemyselný dizajn	Skupinové vyučovanie	Výkresy, farby, výstrižky z časopisov, pastelky	Žiak sa naučí rozvíjať svoje kreatívne schopnosti
52/4			Bytová architektúra, návrh izby, triedy, šk. študovne	dizajn, priemyselný dizajn	Skupinové vyučovanie	Výkresy, farby, výstrižky z časopisov, pastelky	Žiak sa naučí rozvíjať svoje kreatívne schopnosti

53/4		Kultúrne vlastnosti predmetov, tvorba plastík, koláží, redy made, alebo tvorba „životného príbehu“ predmetu	plastika, redy made, performance, koláž, happening, combine painting	Zážitkové vyučovanie	Rôzne nepotrebné predmety, výkres, kartón, lepidlo, poznámky	Žiak sa naučí rozvíjať svoje kreatívne schopnosti
54/4		Kultúrne vlastnosti predmetov, tvorba plastík, koláží, redy made, alebo tvorba „životného príbehu“ predmetu	plastika, redy made, performance, koláž, happening, combine painting	Zážitkové vyučovanie	Poznámky, predmety každodenného života	Žiak sa naučí rozvíjať svoje kreatívne schopnosti
55/4	Populárna a masová kultúra	Plagát, reklama, logo, obaly kníh a CD/DVD	reklama, logo, masová kultúra, populárna kultúra	Problémové vyučovanie	Natočené reklamy, obaly kníh, CD alebo DVD, logá	Žiak sa naučí vytvárať samostatné postoje k súčasnej kultúrnej ponuke
56/4		Masová kultúra – telenovely, gýče v umení a gýč ako sociálny jav	masová kultúra, gýč, suveníry, telenovela	Problémové vyučovanie	Predmety-gýče, poznámky, tabuľa, odborná literatúra, internet	Žiak vie vytvárať kritéria pre odlišenie gýča
57/5		Reality show a reklama v televízii – tvorba reklamy	reklama, masovosť, reality show, hudba, farba	Zážitkové vyučovanie	Ukážky z televízií, reklama, reality-show	Žiak vie zaujať samostatný postoj k mediálnej kultúre
58/5		Reality show a reklama v televízii – tvorba reklamy	reklama, masovosť, reality show, hudba, farba	Zážitkové vyučovanie	Internet, poznámky	Žiak vie zaujať samostatný postoj k mediálnej kultúre
59/5		Interpretácia vybraného programu televízie	estetický zážitok, typ programu, gýč, krása, vkus	Problémové vyučovanie	Ukážky televíznych programov	Žiak vie vyjadriť svoje zážitky cez interpretáciu kultúrneho artefaktu
60/5		Interpretácia vybraného programu televízie	estetický zážitok, typ programu, gýč, krása, vkus	Problémové vyučovanie	Ukážky televíznych programov	Žiak vie vyjadriť svoje zážitky cez interpretáciu kultúrneho artefaktu
61/5		Návšteva múzea	múzeum, expozícia, umelecké artefakty	Zážitkové vyučovanie	pracovné listy	Žiak sa naučí rozoznávať časové a priestorové súvislosti kultúry

62/5	Návšteva múzea	múzeum, expozícia, umelecké artefakty	Zážitkové vyučovanie	pracovné listy	Žiak sa naučí rozoznávať časové a priestorové svislosti kultúry
63/6	Tvorivosť, tvar, farba – výtvarné umenie	farba, tvar, bod, čiara, koláž, tieň, dynamika, estetický zážitok	Skupinové vyučovanie	Výkres, pastelky, farby, lep	Žiak vie vyjadriť svoje zážitky a predstavy vizuálnym a slovným spôsobom
64/6	Tvorivosť, tvar, farba – výtvarné umenie	farba, tvar, bod, čiara, koláž, tieň, dynamika, estetický zážitok	Skupinové vyučovanie	Výkres, pastelky, farby, lep	Žiak vie vyjadriť svoje zážitky a predstavy vizuálnym a slovným spôsobom
65/6	Návšteva galérie	výstava, vernisáž, recenzia	Zážitkové vyučovanie	Pracovný list, poznámky	Žiak sa naučí orientovať v súčasnej kultúrnej ponuke
66/6	Návšteva galérie	výstava, vernisáž, recenzia	Zážitkové vyučovanie	Pracovný list, poznámky	Žiak sa naučí orientovať v súčasnej kultúrnej ponuke

Poznámky k TP/aktualizácie TP:

Kritéria hodnotenia pre šk. rok 2008/2009

Žiaci môžu za polrok získať 100 bodov z nasledujúcich aktivít estetickej výchovy:

- interpretácia umeleckého diela: 3x10 bodov = 30 bodov
- vlastná tvorba (tvorivosť): 3x10 bodov = 30 bodov
- referáty, recenzie, 5minútovky, domáce úlohy = 40 bodov

Žiaci za svoju aktivitu na hodinách môžu získať +/- 10 extra bodov

Žiaci môžu z predmetu robiť aj projekt = 100 bodov

Použitá, odporúčaná literatúra/ webové stránky

1. J. Pijoan: Dejiny umenia (1.-10.); Tatran; ISBN 61-694-85
2. J. Beňadiková, M. Fedorová: Estetická výchova pre stredné školy; SPN; ISBN 80-10-00645-9
3. M. Žilková a kol.: Praktická estetika; FFUKF Nitra; ISBN 80-8050-500-4
4. Černušák: Dejiny hudby
5. Zavorský: Scénografia
6. vlastné pracovné texty